

Професионално образование и обучение
за устойчиво развитие

КОНФЕРЕНЦИЯ „ЗЕЛЕНИЯТ ПЪТ КЪМ УСПЕХА“

<https://moderneducationfoundation.eu/>

<https://entire.moderneducationfoundation.eu/>

07 юли 2023г, гр. Варна

ENTIRE

Съфинансиран от програма
„Еразъм+“
на Европейския съюз

СВЕТОВНИ И ЕВРОПЕЙСКИ ТЕНДЕНЦИИ ЗА ЗЕЛЕНИТЕ УМЕНИЯ В ПОО

Варна, 7 юли 2023 г.

ПЕТЯ ЕВТИМОВА - ФОНДАЦИЯ ЗА МОДЕРНО ОБРАЗОВАНИЕ

СТРАТЕГИЧЕСКИ ДОКУМЕНТИ

- **Програма на ООН 2030** за качествено образование, привлекателни работни места и икономически растеж
- **Европейската зелена сделка**
- **GreenComp** – Европейската рамка за компетентностите в областта на устойчивостта
- Документи за зелените умения в професионалното образование, разработвани от **ОИСР, СЕДЕФОП, МОТ, ЮНЕСКО**
- **Стажове за зелени икономики и общества** – Съвместен доклад на СЕДЕФОП & ОИСР, 2022 г.

ВЪПЛЪЩАВАНЕ НА ЦЕННОСТИТЕ ЗА УСТОЙЧИВОСТ

1. ОЦЕНЯВАНЕ НА УСТОЙЧИВОСТТА
2. ПОДКРЕПА ЗА СПРАВЕДЛИВОСТТА
3. ПОПУЛЯРИЗИРАНЕ НА ПРИРОДАТА

ОБХВАЩАНЕ НА КОМПЛЕКСНОСТТА НА УСТОЙЧИВОСТТА

4. СИСТЕМНО МИСЛЕНЕ
5. КРИТИЧНО МИСЛЕНЕ
6. ФОРМУЛИРАНЕ НА ПРОБЛЕМА

ВИЗУАЛИЗИРАНЕ НА УСТОЙЧИВОТО БЪДЕЩЕ

7. ГРАМОТНОСТ ЗАБЪДЕЩЕТО
8. ПРИСПОСОБИМОСТ
9. ИЗСЛЕДОВАТЕЛСКО МИСЛЕНЕ

ДЕЙСТВИЯ ЗА УСТОЙЧИВОСТ

10. ПОЛИТИЧЕСКА АКТИВНОСТ
11. КОЛЕКТИВНИ ДЕЙНОСТИ
12. ИНДИВИДУАЛНА ИНИЦИАТИВА

ОСНОВНИ ПРЕПОРЪКИ

РАЗРАБОТВАНЕ НА ОБРАЗОВАТЕЛНИ ПОЛИТИКИ В ОБЛАСТТА НА УСТОЙЧИВОСТТА

ПРЕГЛЕД И ВКЛЮЧВАНЕ В УЧЕБНИТЕ ПРОГРАМИ НА НАБОР ОТ КОМПЕТЕНТНОСТИ В ОБЛАСТТА НА УСТОЙЧИВОСТТА, ЗА ДА ПРИДОБИЯТ УЧАЩИТЕ ЗЕЛЕНИ ЗНАНИЯ, УМЕНИЯ И НАГЛАСИ

РАЗРАБОТВАНЕ НА ПРОГРАМИ ЗА ОБУЧЕНИЕ НА УЧИТЕЛИ В МЕТОДИ НА ПРЕПОДАВАНЕ НА ЗЕЛЕНИ ЗНАНИЯ И УМЕНИЯ

РАЗРАБОТВАНЕ НА МЕТОДИ ЗА ОЦЕНЯВАНЕ НА ПРИДОБИТИ ЗЕЛЕНИ ЗНАНИЯ И УМЕНИЯ

РАЗЛИЧНИ ПОДХОДИ В РАЗЛИЧНИТЕ СТРАНИ

- ❖ **ХЪРВАТСКА** – Пилотен проект за промяна на учебните програми за автомобилна мехатроника, които да се прилагат в цялата страна
- ❖ **ДАНИЯ** – Въвеждането на зелени умения започва като пилотен проект за уч.програми за ковачи, но по инициатива на учители в ПОО се прилага за учебните програми и по други професии

РАЗЛИЧНИ ПОДХОДИ В РАЗЛИЧНИТЕ СТРАНИ - 2

- ❖ **ИСПАНИЯ** – Проект, при който местното правителство на Каталуния в сътрудничество с местни екологични фирми, променят учебните програми за ПОО като включват в тях блокове с екологично съдържание
- ❖ **АВСТРИЯ** – Съдържание, свързано с устойчивостта и зелената икономика се въвеждат във всички учебни програми за ПОО

РАЗЛИЧНИ ПОДХОДИ В РАЗЛИЧНИТЕ СТРАНИ - 3

- ❖ **КИПЪР** – През 2023 г. всички учебни програми за ПОО трябва да се актуализират като включат знания и умения, необходими за зеления преход
- ❖ **ФИНЛАНДИЯ** – От 2022 г. във всички учебни програми за ПОО има част, свързана с устойчивото развитие

РАЗЛИЧНИ ПОДХОДИ В РАЗЛИЧНИТЕ СТРАНИ - 4

- ❖ **СЛОВЕНИЯ** – През 2023 г. се извършва преглед на всички учебни програми за ПОО, за да се актуализират като включат зелени знания и умения
- ❖ **НОРВЕГИЯ** – Устойчивото развитие е една от трите приоритетни теми във всички учебни програми вкл. за ПОО

РАЗЛИЧНИ ПОДХОДИ В РАЗЛИЧНИТЕ СТРАНИ - 5

- ❖ **ЛИТВА И ЛАТВИЯ** – Въвеждат зелени знания и умения в учебните програми заедно с цифровите умения
- ❖ **ПОЛША** – Специален акцент се поставя на зелените знания и умения при оценяването на учениците, вкл. при завършване на обучението

РАЗЛИЧНИ ПОДХОДИ В РАЗЛИЧНИТЕ СТРАНИ - 6

- ❖ **ШОТЛАНДИЯ** – Разработват се нови учебни програми за ПОО в съответствие с повишения интерес на работодателите към зелените знания и умения
- ❖ **НИДЕРЛАНДИЯ** – Секторните съвети за технологично развитие са препоръчали разработването на нови учебни програми за ПОО, които задължително да включват зелени знания и умения

КЪДЕ СМЕ НИЕ - ЗЕЛЕНИТЕ УМЕНИЯ В ПОО В БЪЛГАРИЯ

- **Общи разпоредби** за включване на екологично съдържание в преподаваните предмети (Наредба № 13 от 2016 г. за гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование, изм. 2018 г.)
- **Липсват специфични разпоредби** по отношение на ПОО и на съдържанието на ДОС
- **Липса на системен подход** за зелени знания и умения в ПОО
- **Единични проекти; Проект ENTIRE** – Методология за включване на зелените умения, приложима за всички професии

ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВА

- ИМАТ ЛИ ЖЕЛАНИЕ И ГОТОВНОСТ ФИРМИТЕ ДА СЕ ВКЛЮЧАТ В АКТУАЛИЗИРАНЕТО НА УЧЕБНИТЕ ПРОГРАМИ СЪС ЗЕЛЕНИ ЗНАНИЯ И УМЕНИЯ?
- ИМАТ ЛИ ЖЕЛАНИЕ И ГОТОВНОСТ ФИРМИТЕ ДА ОБУЧАВАТ В ЗЕЛЕНИ УМЕНИЯ УЧЕНИЦИТЕ, КОИТО СЕ ОБУЧАВАТ В РЕАЛНА РАБОТНА СРЕДА?
- СЧИТАТ ЛИ ОБРАЗОВАТЕЛНИТЕ ВЛАСТИ, ЧЕ ИЗГРАЖДАНЕТО НА ЗЕЛЕНИ ЗНАНИЯ И УМЕНИЯ ТРЯБВА ДА СТАНЕ ЧАСТ ОТ ПРИОРИТЕТИТЕ В ОБРАЗОВАНИЕТО?
- ДОБРИТЕ РЕЗУЛТАТИ И ПРИМЕРИ ОТ ОТДЕЛНИ ПРОЕКТИ ЩЕ СЕ ИЗПОЛЗВАТ ЛИ ОТ ОБРАЗОВАТЕЛНИТЕ ВЛАСТИ?
- КАК ДА СЕ ИЗГРАДИ ОЩЕ ПО-ТЯСНА ВРЪЗКА МЕЖДУ НУЖДИТЕ НА ПАЗАРА НА ТРУДА ОТ ЗЕЛЕНИ ЗНАНИЯ И УМЕНИЯ И ОБРАЗОВАНИЕТО?

БЛАГОДАРЯ ЗА ВНИМАНИЕТО

ПЕТЯ ЕВТИМОВА

petyaevtimova@gmail.com